

Minnisblað fyrir menntaráð: Starfsáætlanir stofnana frístundadeildar

Forstöðumenn og verkefnastjórar við stofnanir frístundadeildar hafa skilað starfsáætlun fyrir sína starfsstöð fyrir árið 2025-2026. Stjórnendur fara eftir ákveðnum ramma við gerð starfsáætlunar sem unnin er saman á skipulagsdegi stjórnenda að vori.

Mat starfsáætlana félagsmiðstöðva Kópavogs

Skipulag starfsins, þar með talið faglegar áherslur og dag- og kvöldskipulag er birt í starfsáætlun. Starfsáætlun er svo lögð fyrir menntaráð til samþykktar.

1	Hagnýtar upplýsingar: sími, netfang, heimilisfang, opnunartími (dag- og kvöldopnun)	
2	Félagsmiðstöðvadaatal Setja inn mynd af félagsmiðstöðvadaatali 2025-2026	
3	Starfið í vetur - félagsmiðstöðvar - Gera grein fyrir áherslum í starfinu - Valáfangar sem forstöðumenn/starfsmenn sjá um í samstarfi við skólann - Miðstigsstarf - Lýsing á samstarfi við skóla Viðburðir í vetur - Viðburðir á vegum félagsmiðstöðvar - Sameiginlegir viðburðir félagsmiðstöðva - Viðburðir í samvinnu við skólann	
4	Hópastarf - Haft að leiðarljósi grunnstoðir Barnasáttmálans gr. 2, gr.3, gr. 6, gr. 12, og gr. 42, og Heimsmarkmiðin 3, 4, 5, 12 og 16. - Gera grein fyrir sértæku hópastarfi - Félkó miðstöðin (hvernig mun hún nýtast í starfinu í vetur) - Félkó Hinsegin félagsmiðstöð - Félkó Velkomin (nemendur sem hafa annað móðurmál en íslensku) Sumaropnun félagsmiðstöðvarinnar (gera stuttlega grein fyrir) - Hvernig er það uppbyggt - Hugmyndir fyrir næsta sumar?	
5	Barna og unglingaráð (Hverjir sitja í ráðinu og hvernig er það skipulagt) - Félagsmiðstöðvaráð - Miðstigsráð - Félkó ráð - Ungmennaráð Kópavogs - Ungmennaráð Samfés (ef unglingar frá ykkur eru í því)	

6	Foreldrasamstarf Gera grein fyrir samstarfi við foreldra og upplýsingamiðlun til þeirra um starfið	
7	Gera grein fyrir verkefnum/áherslum í starfi tengd Menntastefnu Kópavogsbæjar;	
8	Verkferlar í starfi félagsmiðstöðva - Móttaka nýrra starfsmanna - Verklag þegar grunur vaknar um ofbeldi, vanrækslu eða áhættuhegðun barna í stofnunum Kópavogsbæjar - Leiðbeiningar fyrir starfsfólk félagsmiðstöðva um viðbrögð við óviðeigandi hegðun, neyslu tóbaks, áfengis eða annarra vímuefna. - Verkferlar í starfi félagsmiðstöðva (ferðir, framkvæmd viðburða, útivaktir, samtöl, samskipti við foreldra, skráning slysa og hegðunarfrávika) - Öryggisgátlisti - Gátlistar í sértæku hópastarfi - Handbók um starfið - Rýmingaráætlun (samstarf við skóla)	
9	Ytra og innra mat - Ytra mat framkvæmd - Innra starfið er metið út frá eftirfarandi þáttum	
10	Símenntunaráætlun Hvaða námskeið og fræðsla fyrir starfsfólk eru skipulögð af frístundadeild og félagsmiðstöðvar hálfu	
11	Fjöldatölur -Fjöldatölur settar fram fyrir hvern mánuð á síðasta starfsári (ágúst-júlí)	
12	Listi yfir starfsfólk og starfsheiti	
13	Annað sem varðar starfsemina	
	Almenn umsögn: Verkefnastjóri/deildarstjóri frístundadeildar fyllir út	

Styrkleikar

Aukið samstarf í skóla- og frístundastarfi er lykilatriði í árangursríku og farsælu forvarnarstarfi. Þetta mikilvæga samstarf gerir okkur kleyft að grípa einstaklinga og hópa sem þurfa á aðstoð að halda og takast á við erfið og flókin mál í sameiningu. Farsælt frístundastarf er verkfæri sem eykur þverfaglegt samtal, brýtur niður kerfislæga múra, sameinar og tengir saman ólík kerfi í kringum barnið og býður uppá nauðsynlegan sveigjanleika umfram önnur úrræði.

Eins og áður er lögð áhersla á að tengja áfram starf stofnana frístundadeildar við greinar Barnasáttmálans og heimsmarkmiðana.

Félagsmiðstöðvar Kópavogs sinna markvissu og öflugu frístunda- og forvarnarstarfi sem tengist beint og óbeint greinum Barnasáttmálans og greinum Heimsmarkmiðanna. Sérstækt hópastarf er orðið hluti af starfi félagsmiðstöðvanna og í aðgerðaráætlun. Hér fyrir neðan má sjá þær aðgerðir sem snú að starfi félagsmiðstöðva.

Mikilvæg þróun á Félkó flakkandi vettvangsstarfinu einnig í samstarf við lögregluna, Flotinn og sveitarfélög á höfuðborgarsvæðinu gefur betri innsýn, aukið samstarf og gerir okkur kleift að ná til barna og ungmenna sem sýna merki um áhættuhegðun utan hefðbundinna opnunartíma félagmiðstöðva.

Verkefni tengd Menntastefnu Kópavogsbæjar

- Stuðningur við ungt fólk 16-25 ára.
- Samstarf félagmiðstöðva og frístundar
- Félkó miðstöðin
- Áætlun um læsi í skóla- og frístundastarfi

Meginmarkmið með sértæku hópastarfi er að virkja unglinga til þátttöku í skipulögðum verkefnum og hjálpa þeim að takast á við félagslegar aðstæður. Slíkt starf hefur mikið forvarnargildi og nauðsynlegt mörgum unglingum til að þeir standi styrkari fótum í lífinu.

Mælingar á sérstæku hópastarfi

Í aðgerðaráætlun menntastefnu Kópavogs árið 2022 var byrjað að þróa mælingar á sértæku hópastarfi í félagsmiðstöðvum Kópavogs. Í samstarfi við sérfræðinga á stjórnsýslusviði og menntasviði Kópavogsbæjar var gerður spurningarlista sem ætlaður er að mældi hvort þátttaka í sértæku hópastarfi hefði jákvæð áhrif á sjálfsmynd, félagslega færni og líðan þeirra sem tóku þátt í starfinu. Niðurstöður frá upphafi mælinga sýna að þátttaka í sértæku hópastarfi hefur jákvæð áhrif á þátttakendur.

Um er að ræða sértækt hópastarf fyrir unglinga í 8. – 10. bekk. Nemendur í sértæku hópastarfi fylltu út í upphafi og lok hópastarfsins spurningarkönnun. Tilgangur könnunar var að mæla árangur af sértæku hópastarfi. Hóparnir voru valdir af starfsfólki félagsmiðstöðva í samvinnu við skóla eða aðra aðila sem koma að málefnum barnsins. Niðurstöður mælinga voru umfram björtustu vonum en vísbendingar benda til að líðan þáttakenda jókst og áhugi fyrir því hvernig öðrum líður (samhygð), einnig var áhugavert að sjá að þeir sem tóku þátt virtust upplifa minni kvíða í lokin. Ætlunin er að lagðar eru fram kannanir fyrir nemendur í 8.-10.bekk sem sækja starf félagsmiðstöðvarinnar. Annars vegar er um að ræða almenna þjónustukönnun þar sem unglingarnir meta árangur og ánægju með starf félagsmiðstöðva. Markmið könnunar er einnig að ná til unglinga sem standa höllum

fæti og meta þann árangur starfsins sem snýr að vinnu með einstaka hópa/einstaklinga í félagsmiðstöðvastarfi. Mælingar verða í febrúar ár hvert og yfir sumartímann.

Dæmi um sértækt hópastarf er meðal annars Velkomin verkefnið, vinna með hópi af stúlkum í unglingadeild þar sem unnið var með mikinn samskiptavanda og neikvæða sjálfsmynd og svo má einnig nefna sértækt hópastarf sem tók á hópi sem sýndi merki um aukna áhættuhegðun.

Sértækt hópastarf fyrir unglinga í 8.–10. bekk

Nemendur í hópastarfinu svöruðu könnun í upphafi og lok starfsins til að meta árangur. Hóparnir voru valdir af starfsfólki félagsmiðstöðva í samvinnu við skóla og aðra fagaðila. Niðurstöður sýna aukna vellíðan, meiri samhygð og minni kvíða meðal þátttakenda.

Árlegar kannanir í félagsmiðstöðvum

Nemendur í 8.–10. bekk sem sækja félagsmiðstöðvar taka þátt í árlegri þjónustukönnun í febrúar og yfir sumartímann. Markmiðið er að meta ánægju og árangur starfsins, sérstaklega með tilliti til unglinga sem standa höllum fæti og sértæks hópstarfs.

Fyrir neðan er gerð grein fyrir þeim þáttum sem voru mældir;

1. Í öllu sértæku hópastarfi er verið að vinna með sjálfsmynd unglinga hvort sem hópurinn er félagslega einangraður eða sýnir af sér áhættuhegðun. Því þykir okkur mikilvægt að geta mælt hvort hópastarfið er að styrkja sjálfsmynd unglinganna.
2. Unnið er með félagslega færni unglingana í hópastarfinu hvort sem hópurinn er félagslega einangraður eða sýnir af sér áhættuhegðun. Okkur þykir mikilvægt að geta mælt hvort félagsleg færni unglinganna hafi tekið framförum.
3. Mikilvægt er að skoða líðan unglinganna fyrir og eftir hópastarfið. Einnig höfum við áhuga á að skoða samhygð þar sem við teljum hana mikilvæga í félagslegu samhengi.

Félkó miðstöðin

Félkó miðstöðin er miðlæg félagsmiðstöð ætluð öllum 9 félagsmiðstöðvum Kópavogs, en aðrar stofnanir frístundadeildar Hrafninn og Molinn hafa einnig aðgengi að aðstöðunni. Félkó miðstöðin býður upp á margskonar aðstöðu sem hentar bæði hópum og einstaklingum að koma í með starfsfólki félagsmiðstöðvanna. Hinsegin félagsmiðstöðin er til dæmis með fasta viðveru í Félkó-miðstöðinni sem ætluð er öllum unglingum í Kópavogi, en einnig er gott samstarf við Hinsegin félagsmiðstöð í Hafnarfirði og í Reykjavík sem eru velkomin á þær opnanirnar. Velkomin í Félkó miðar að því að hvetja börn með einstaklingsbundum hætti til þátttöku í samfélaginu í

gegnum íþrótt- og frístundastarf og þannig virkja og valdefla þau og hjálpa til við aðlögun þeirra inn í skóla, íþrótt- og frístundastarf og samfélagið allt.

Þátttaka barna í Velkomin fer fram með skipulögðu hópastarfi, vettvangsheimsóknum og annarri uppbyggilegri afþreyingu, í skemmtilegu, jákvæðu og öruggu umhverfi. Í Félkó miðstöðinni má m.a. finna rafíþróttaver, listasmiðju þar sem má finna saumavélar, þrívíddaprentara, þrjóna- og föndurvörur, og annað efni til listsköpunar. Í sama rými er einnig aðgengilegt borð- og hlutverkspila búnaður. Félagsmiðstöðvarnar og aðrar stofnanir frístundadeildar geta allar skráð sig í viðeigandi aðstöðu. Félkó miðstöðin hlaut viðurkenningu Kópsins árið 2023 og er áframhaldandi þróun á þessari miðlægu félagsmiðstöð mikilvægur hluti frístundastarfs í Kópavogi.

Hrafninn

Frístundaklúbburinn Hrafninn í dag þjónustar börn úr öllum grunnskólum Kópavogs. Það er ánægjulegt að sjá hversu mikið samstarf við grunnskólana hefur þróast undanfarin ár og þá með hliðsjón af reglulegum teymsifundum innan skólanna. Aukið samtal og samstarf við grunnskóla og félagmiðstöðvarnar talar vel við ný lög um samþættingu þjónustu í þágu farsældar barna, þar sem meginmarkmið laganna er að veita foreldrum og börnum aðgengi að samþættri þjónustu við hæfi án hindrana.

Hrafninn er mikilvæg þjónusta sem snýr að því að veita börnum með fötlun viðeigandi stuðning. Dagskrá Hrafninsins er fjölbreytileg og frábært að sjá það samstarf sem haft er við aðrar stofnanir í bænum til að mynda, sundlaugar og íþróttahús í Kópavogi sem stuðlar að aukinni hreyfingu barna sem Hrafninn sækja. Ánægjulegt er að sjá þátttöku unglinga sem Hrafninn sækja í starf félagsmiðstöðva, viðburða og ferða á vegum þeirra eins og sjá með þátttöku á Landsmóti Samfés, en það er gríðarlega mikilvægt að veita unglingum með fötlun aðgengi að annarri afþreyingu og skipulögðu frístundastarfi sem aðrir jafnaldrar þeirra sækja hafi þau áhuga á því.

Í Hrafninum er mikil áhersla lögð á virkni, jafnrétti og að draga úr ójöfnuði. Hrafninn er sértækt frístundastarf fyrir fötluð börn og unglinga sem eru búsett og hafa lögheimili í Kópavogi. Markmið okkar er að bjóða uppá fjölbreytt starf þegar skóladegi þeirra lýkur. Einnig leggjum við áherslu á að hafa dagskrá fyrir börnin sem og einstaklingsmiðaða dagskrá ef þörf er á hverju sinni.

Molinn - miðstöð unga fólksins

Í starfi Molans er áfram verið að byggja upp og þróa ráðgjafa og stuðningsþjónustu sem Molinn býður upp á. Ásamt því að vinna skapandi verkefni, opið starf og ýmis samstarfsverkefni. Lögð verður áhersla að mæta fólki með fjölbreyttu starfi og starfið höfði til sem flestra. Starfsfólk Molans leggur sérstaka áherslu á að öll séu velkomin og að Molinn sé öruggur staður það sem ungu fólki líður vel og finna að þau tilheyri.

Meðal helstu áhersluverkefna er aukin áhersla á kynningu á starfseminni til nemenda í 10.bekk, nemenda í MK sem og samstarf við félagsmiðstöðvar, MK, menningarhúsin í Kópavogi, önnur ungmennahús og miðstöðvar, Bergið headspace, Píeta, Rauða krossinn og Samfés.

Með auknu samstarfi og samtali þá náum við betur til þeirra hópa/einstaklinga sem við viljum að nýti sér þjónustu Molans. Einnig munum við skoða að eiga samtal við Rauða Kross Íslands í þeim tilgangi að ná betur til ungs fólks af erlendum uppruna. Auk þess eru ungmenni í tímavinnu í Molanum á kvöldin og taka þau þátt í að móta starfið og dagskrána. Þau sjá meðal annars um skipulag á viðburðum, smiðjum og kynningu á starfsemi Molans.

Skapandi verkefni Molans

Búið er að auka skapandi viðburði yfir vetrartímann hjá Molanum. Hefur það bæði verið í formi skapandi viðburða yfir vetrartímann en einnig var hugmyndin að leggja áherslur á að ungt fólk geti komið í Molann og sinnt sköpun sinni, hvort sem það er með því að mæta í stúdíóið, sinna listsköpun eða fá að halda viðburði. Nú er orðin fastur liður í starfseminni að fimmtudagskvöld séu skapandi kvöld þar sem boðið er upp á ýmsa viðburði tengda sköpun.

Umsjónarmaður skapandi verkefna ber ábyrgð á og skipuleggur starfið með ungu fólki í samvinnu við verkefnastjóra í Molanum. Hann annast þátttöku, leiðsögn og skipulagningu á verkefnum, námskeiðum, sýningum og viðburðum tengt list-, menningu- og nýsköpun fyrir ungt fólk aldrinum 16-25 ára, og er með aðstöðu í Miðstöð unga fólksins. Einnig mun umsjónarmaður skapandi verkefna vinna í nánu samstarfi við Menningarhúsin í Kópavogi í tengslum við viðburði, sýningar og fleira. Stærri viðburðir verða unnir með ungmennunum sjálfum og er hugmyndin að vinna áfram í anda skapandi sumarstarfa þar sem ungu fólki gefst tækifæri til að taka þátt í viðburðum tengt list, menningu og nýsköpun og hafi aðstöðu í Molanum til að sinna listsköpun. Umsjónarmaður mun einnig vinna markvisst að góðu kynningarefni og auglýsingum til að setja á samfélagsmiðla, MEKÓ síðuna og aðra miðla til upplýsinga fyrir ungt fólk og bæjarbúa í Kópavogi. Í Molanum er einnig gott stúdíó sem ungmenni hafa aðgengi að og er vel sótt í dag. Stúdíóið er hægt að nýta eins og hentar í samvinnu við starfsmenn Molans. Þegar boðið verður upp á tónlistarsmiðjur mun stúdíóið koma að góðum notum og verður áfram markvisst unnið að því að kynna þá aðstöðu fyrir ungu fólki í sveitarfélaginu.

Í Molanum er frábær aðstaða til að halda viðburði en eitt af markmiðunum er að efla lista og menningarlíf ungs fólks, styrkja starf Molans og Menningarhúsanna í Kópavogi og skapa vettvang þar sem ungt fólk fær tækifæri til þátttöku í fjölbreyttu lista og menningarlífi, ásamt því að bjóða upp á námskeið, smiðjur, fræðsluerindi sem styður þau og styrkir í sinni listsköpun.

Hvað er framundan

Molinn leggur áherslu á að bjóða upp á fjölbreytt starf sem höfðar til fjölbreytts hóps ungmenna. Stór hluti starfsemi Molans mun flokkast undir opið frístundastarf en einnig verður mikil áhersla lögð á hópastarf. Hóparnir geta verið fjölbreyttir og margir og munum við vinna að því í sameiningu með

ungmennum sem starfa hjá Molanum að stofna til hópa þar sem áhuginn er mestur og eftirspurn er eftir. Einnig er unnið að því að koma á húsráði Molans til að auka sem mest lýðræðislega þátttöku ungs fólks. Sömuleiðis mun Ungmennaráð Kópavogsbæjar funda í Molanum í vetur, til að tengja fulltrúa ungmennaráðsins betur við þá starfsemi sem Molinn býður upp á og innleiðingu á þeim breytingum á þjónustu sem samþykktar voru sl. ár. Verið er að skoða samstarf við Rauða krossinn og áframhald á verkefninu Velkomin til að ná til ungs fólks með íslensku sem sitt annað móturmál. Búið er að eiga fund með félagsmálafulltrúa MK.

Áhersla verður á að ná til nemenda og foreldra í 10.bekk í samstarfi við félagsmiðstöðvar og grunnskóla í Kópavogi. Mikilvægt er að ungt fólk og viti af þeirri þjónustu sem er í boði í Molanum og hvaða afþreyingamöguleikar og þjónusta er í boði í sveitarfélaginu fyrir ungt fólk. Unnið er að gerð kynningamyndbands sem hægt er að deila á samfélagsmiðlum og nota í tengslum við kynningar á starfseminni. Foreldrabréf verða einnig sent á foreldra/forsjáradila allra nemenda í 10.bekk og 1.árs nema í Menntaskólanum í Kópavogi.

Ráðgjafi í málefnum barna og ungmenna

Ráðgjafi í málefnum ungmenna hefur umsjón með og skipuleggur samfellda þjónustu er snýr að stuðningi við ungmenni í Kópavogi. Hann stuðlar að samþættingu í þjónustu við aðrar stofnanir sem sinna málefnum ungmenna í Kópavogi, þannig að viðkomandi ungmenni fái heildstæða og markvissa þjónustu í samræmi við þarfir. Á mánudögum og fimmtudögum frá kl 10:00 - 14:00 er ráðgjafi ungmenna og verkefnastjóri Molans með viðveru í Molanum og er þessi tími sérstaklega hugsaður fyrir viðtalstíma þar sem ungmenni geta pantað sér tíma í gegnum Noona bókunarsíðuna eða mætt og hitt á ráðgjafa og verkefnastjóra Molans. Ráðgjafi skipuleggur og stýrir sértæku hópastarfi í Miðstöð unga fólksins sem snýr að stuðningi og ráðgjöf við ákveðna hópa ungmenna. Starfið felur í sér áherslu á fyrirbyggjandi starfsemi og hefur snemmtækan stuðning og íhlutun að leiðarljósi. Ráðgjafi ungmenna mun koma með markvissum hætti inn í skóla- og félagsmiðstöðvar og vera sýnilegri bæði starfsfólki og nemendum ásamt því að veita stuðning og ráðgjöf í Molanum Miðstöð unga fólksins.

Í samvinnu við skólaþjónustu grunnskóladeildar, Miðjunnar, MK, verkefnastjóra Molans og aðra starfsmenn Molans er boðið upp á sértækt hópastarf þar sem áhersla verður lögð á að ná til nemenda sem glíma við skólasóknarvanda, í góðri samvinnu við foreldra. Hópastörfin sem nú eru á dagskrá í vetur eru Dungeons and dragons hópur og Molavirkni. Horft er til Virkni og Vellíðan í verkefnisins í Kópavogi sem fyrirmynd Molavirkni og er mikið samstarf þar á milli. Molavirkni verður vikulegt hópastarf eins og D&D hópurinn en rafíprótta hópurinn stefnir að hittast fjórum sinnum yfir skólaárið. Einnig er lagt upp með að ná til nemenda í 10. bekk eða til þeirra nemenda sem munu ljúka grunnskólagöngu sinni vorið 2026.

Í samvinnu við Bergið-Headspace er áhersla lögð á að kynna vel þá ráðgjafþjónustu sem Bergið býður uppá. Markmið með samstarfinu er að styrkja starfsemi er snýr að

ráðgjafa- og stuðningsþjónustu í Molanum -miðstöð unga fólksins, og veita þannig ungu fólki á aldrinum 16-25 ára lágþröskulda aðgengi að ráðgjöf og þjónustu Bergsins-Headspace í sínu sveitarfélagi. Með þessu samstarfi er verið að færa þjónustuna enn nær ungu fólki í Kópavogi og gera hana aðgengilegri fyrir þau líkt og hugmyndafræði Bergsins-Headspace snýst um.

Lýðræðisleg þátttaka

Stofnanir frístundadeildar leggja mikið upp úr því að vinna með lýðræðislega þátttöku barna og ungmenna. Til að mynda eru starfandi unglingaráð í hverri félagsmiðstöð og barna- og unglingaráð í Hrafninum og ráð ungmenna í Höfuð-borginni. Félkóraráð er ráð þar sem tveir fulltrúar úr hverri félagsmiðstöð sitja í. Hlutverk ráðanna er að koma að skipulagningu á dagskrá, almennu starfi og viðburðum félagsmiðstöðvanna. Í gegnum þátttöku í ráðunum læra unglingarnir lýðræðisleg vinnubrögð, virðing er borin fyrir skoðunum þeirra og þau læra að bera virðingu fyrir skoðunum annarra, sem og eru unglingaráðin vettvangur sem veitir þeim frelsi til að deila og koma sýnum hugmyndum á framfæri. Ungmennaráð Kópavogsbæjar er svo formlegt ráð Kópavogsbæjar þar sem grunnskóli og félagsmiðstöð tilnefna sameiginlegan fulltrúa síns skóla í ráðið, Menntaskólinn í Kópavogi tvo fulltrúa og ungmennahúsið tilnefnir sömuleiðis fjóra fulltrúa í ungmennaráðið. Í Ungmennaráði Samfés sitja svo fulltrúar frá Kópavogi. Kosið er á Landsmóti Samfés sem eru samtök allra félagsmiðstöðva og ungmennahúsa á Íslandi.

Samstarf við grunnskóla

Öflugt og virkt samstarf skóla- og frístundastarfs er lykilatriði í að samhæfa, samþætta og bæta þjónustu við notendur, börn, unglinga og ungmenni. Það er mjög ánægjulegt að sjá hversu mikið samstarf skóla og félagsmiðstöðva hefur þróast í jákvæða átt undanfarin ár. Reglulegir samráðsfundir eru haldnir með annað hvort deildarstjóra unglingastígs, námsráðgjafa eða aðstoðarskólastjóra til að fara yfir líðan nemenda og skipulagningu sameiginlegra viðburða. Einnig taka stjórnendur félagsmiðstöðva þátt nemendaverndarráðsfundum. Aðilar veita upplýsingar eftir þörfum allt með það að leiðarljósi að bæta líðan nemenda. Auk þess koma starfsmenn flestra félagsmiðstöðva að viðburðum og verkefnum skóla ásamt því að sjá um valáfanga og/eða koma að því að aðstoða í valáföngum skólans á einn eða annan hátt. Með góðri samvinnu grunnskóla- og frístundadeildar á menntasviði sem og með innleiðingu farsældarlaganna er ánægjulegt að sjá hversu mikið og öflugt samstarf er á milli skóla og félagsmiðstöðvar allt með það að markmiði að mæta þörfum nemenda á sem bestan hátt.

Sumaropnun félagsmiðstöðva

Sumaropnun félagsmiðstöðva er orðin fastur liður í starfi félagsmiðstöðvanna. Undanfarin sumur hafa félagsmiðstöðvarnar í góðri samvinnu við Vinnuskóla Kópavogs unnið að gerð verkferla og gátlista til að gera samstarfið enn skilvirkara og skýrara á milli stjórnenda félagsmiðstöðva og Vinnuskóla Kópavogs. Markmiðið með samstarfinu er að bjóða nemendum í 8.-10.bekk í öllum grunnskólum Kópavogs

fjölbreytt og skemmtileg sumarstörf í félagsmiðstöðvunum, sem taka mið af þörfum og getu hvers og eins.

Markmið sumarstarfsins er að stuðla að heilbrigðum og jákvæðum félagsskap, veita afþreyingu og tækifæri til þátttöku, styrkja félagsfærni og sjálfsmynd, bjóða upp á forvarnarstarf í öruggu umhverfi og tryggja aðgengi að félagslegum úrræðum.

Störfin eru af ýmsum toga, en áhersla hefur verið lögð á að ná sérstaklega til nemenda sem eru félagslega einangraðir eða þurfa að styrkja sig á einhvern hátt félagslega. Nemendur með annað móðurmál en íslensku hafa líka tekið þátt í gegnum verkefnið Velkomin sem verður betur skýrt hér að neðan. Unnið er bæði með hópa og einstaklinga í starfi félagsmiðstöðvanna og er það okkar trú að þetta samstarf er afar mikilvægt og þarft til að mæta mismunandi þörfum unglinganna. Hver félagsmiðstöð heldur úti sérstakri dagskrá fyrir börn í 5.-7. bekk. Dag- og kvöldopnanir eru fyrir unglinga í 8.-10. bekk, sem og hádegisopnanir fyrir vinnuskólahópa

Velkomin námskeið

Verkefnið Velkomin er samfélagsverkefni fyrir börn í Kópavogi á aldrinum 10-18 ára sem hafa annað móðurmál en íslensku. Velkomin miðar að því að hvetja börn með einstaklingsbundum hætti til þátttöku í samfélaginu í gegnum íþrótt- og frístundastarf og þannig virkja og valdefla þau og hjálpa til við aðlögun þeirra inn í skóla, íþrótt- og frístundastarf og samfélagið allt. Á sama tíma er markmiðið að fræða börn með íslensku sem móðurmál um fjölmenningu. Sú fræðsla fer fram að mestu í gegnum jafningjafræðslu. Þátttakendur fá sömuleiðis íslenskukennslu í gegnum óformlegt nám á meðan á námskeiði stendur. Velkomin verkefnið er samstarf frístunda- og grunnskóladeildar á Menntasviði Kópavogsbæjar og hefur verið starfrækt frá árinu 2018. Í dag er verkefnið starfrækt í samstarfi við alla 9 grunnskóla og félagsmiðstöðvar Kópavogsbæjar. Heildarþátttökufjöldi árið 2023 var 106 börn. Þjóðernin á námskeiðinu voru 20 og tungumálin 25. Þátttakendum í Velkomin hefur fjölgað mikið á milli ára, eða úr 42 þátttakendum árið 2021 í 68 þátttakendum árið 2022, og nú árið 2023 var heildarfjöldi þátttakenda 106. Í gegnum Velkomin býðst foreldrum og börnum kostur á að fá kynningu á því frístunda- og íþróttastarfi sem er í boði í þeirra hverfi. Horft er sérstaklega til þess að ná til foreldra af erlendum uppruna og koma auga á börn í viðkvæmri stöðu. Velkomin verkefnið hefur þannig tryggt að samstarf og þjónusta allra aðila sem vinna að hagsmunum barna með annað móðurmál en íslensku í sveitarfélaginu sé skýrum farveg, og að foreldrar þeirra barna sem á þurfa að halda hafi aðgang að samþættri þjónustu við hæfi án hindrana.

Símenntunaráætlun og verkferlar

Stofnanir frístundadeildar leggja metnað og veita svigrúm til fræðslu og þjálfunar til starfsfólks. Mikilvægt er að efla starfsfólk í starfi og auka bæði þekkingu og fagmennsku. Símenntunaráætlun er gefin út á hverju hausti þar sem starfsfólki gefst tækifæri á að fá fjölbreytta fræðslu allt með það að leiðarljósi að styrka starfsmenn í starfi. Velkomin til starfa er fastur liður í að taka móti starfsfólkinu á haustin og veita þeim undirbúning og fræðslu fyrir komandi starfsár.

Unnin er svo fræðsluáætlun fyrir allar stofnanir frístundadeildar fyrir hvern mánuð þar sem starfsfólk tekur fyrir eftirfarandi málefni til umræðu í gegnum samtal, hópstarf eða aðra vinnufundi. Í ár er áhersla lög á að auka þekking starfsmanna og gefa þeim verkfæri til að vinna með og fyrir börn í viðkvæmri stöðu.

Skipulag fræðslu á vegum frístundadeildar 2025-2026

Dagsetning:	Heiti og lýsing	Stutt lýsing	Staðsetning:	Umsjón/Leiðbeinandi:
20. ágúst kl. 17.00-22.00	Velkomin til starfa! Kennsla fyrir starfsmenn	Nýliðafræðsla og kynning á helstu þáttum í starfi félagsmiðstöðva.	Peða	Verkefnastjóri frístundadeildar og forstöðu-/aðstoðarforstöðumenn félagsmiðstöðva
29.ágúst kl. 17.00-20.00	Velkomin til starfa! Hinsegin fræðsla	Hinsegin fræðsla og hópefli fyrir starfsmenn.	Gufunesbær	Verkefnastjóri frístundadeildar og Hrefna Þórarinsd. – forstöðukona hinsegin félagsmiðstöðvar
10.-11. september	Starfsdagar Samfés	Stjórnendur Félkó sækja þar fjölbreytta fyrirlestra og málstofur.	Varmaland	Samfés – Ýmsir fyrirlesarar.
3.nóvember kl. 17.00-19.00	Barnavernd Kópavogs	Fræðsla um starfsemi Barnaverndar Kóp fyrir allt starfsfólk Frístundadeildar	Fönix	Jóhanna Lilja, skrifstofustjóri velferðasviðs Kópavogs
8.desember kl. 17.00-18.30	Verkfæra-kistu-dagur	Fyrir starfsfólk frístundadeildar. Lærum hvert af öðru, verklegt.		Forstöðumenn skipta með sér smíðjum
16.janúar kl. 17.00-19.00	Samfés-Con	Allt starfsfólk Félkó hefur kost á að sækja fjölbreyttar kynningar og málstofur tengt frístundastarfi.		Samfés
9.febrúar kl. 17.00-22.00	Vika 6	Kynfræðsla fyrir unglinga		Verkefnastjóri Frístundadeildar
2. mars	Úrræðafræðsla	Kynning frá ýmsum úrræðum sem unglingarnir geta nýtt sér.		Bergið headspace og fl.
13.apríl	VERKFÆRAKISTUDAGUR!	Kynningar á verkefnum úr námi, fræðsluferðum og fl.		Fulltrúar allra starfsstöðva
13.maí	Starfsdagur hlutastarfsmanna	Rýni- og samráðsfundur hlutastarfsmanna		Verkefnastjóri Frístundadeildar
19.-20.maí	Starfsdagur stjórnenda	Rýni- og samráðsfundur stjórnenda		Verkefnastjóri Frístundadeildar
Eftir þörfum	Skyndihjálp			Mannauðsdeild Kópavogsbæjar

Reglubundin og markviss þjálfun og endurmenntun er mikilvæg til að gera bæði starfsfólk öruggara í starfi sem og gera starfið faglegra og skemmtilegra. Í símenntunaráætlun er einnig gert ráð fyrir verkfærakistudögum þar sem starfsmenn fá tækifæri á að kynna sitt starf og þannig er hægt að skiptast á góðum verkefnum og hugmyndum. Símenntun felur m.a. í sér:

- Fræðslu á vegum frístundadeildar Kópavogs, þar sem fjallað er meðal annars um lýðræði, réttindi barna, fjölmenningu og faglega samskiptatækni.
- Þátttöku í fræðsludögum Samfés og fyrirlestrum tengdum frístundastarfi.
- Þátttöku í UNICEF-fræðslu um réttindaskóla/félagsmiðstöðva
- Innanhúss- og handleiðslufundi þar sem starfsfólk rýnir í eigið starf og deilir reynslu.

Áhersla er lögð á að öll fræðsla hafi bein tengsl við daglegt starf og styrki fagleg vinnubrögð, öryggi og vellíðan starfsfólks og ungmenna.

Verkferlar frístundadeild

Deildarstjóri og verkefnastjóri frístundadeildar vinna og endurskoða verkferla, leiðbeiningar og gátlista sem stjórnendur og starfsfólki vinna eftir. Hér fyrir neðan má sjá nokkra af þeim verkferlum, leiðbeiningum og gátlistum sem stofnanir frístundadeildar vinna eftir.

- Verkferlar frístundadeildar
- Móttaka nýrra starfsmanna
- Gátlisti vegna sértæks hópastarfs
- Móttaka nemanda með annað móðurmál en íslensu
- Gátlisti vegna eineltis
- Verklagsreglur ef grunur vaknar um ofbeldi í stofnunum menntasviðs

Sóknarfæri 2025-2026

Miðstigsstarf: Byggja upp og efla fjölbreytt starf fyrir 5.–7. bekk sem tengir skóla- og frístundastarf betur.

Velkomin: Styrkja móttöku barna með annað móðurmál og efla þátttöku þeirra.

Forvarnir og geðrækt: Samtök sveitarfélaga á höfuðborgarsvæðinu-Viðmið um forvarnir og geðrækt fyrir ungmenni 16-25 ára.

Sértækt hópastarf: Auka markvissa vinnu með börnum og unglingum sem glíma við félagslegar áskoranir.

Foreldrarölt og foreldrafélög: Efla samskipti og þátttöku foreldra í frístundastarfi.

Eftirfylgni, samráð og starfsþróun frístundadeildar

Deildarstjóri og verkefnastjóri funda reglulega með forstöðumönnum til að samræma starf og miðla upplýsingum. Skipulagsdagar eru haldnir að hausti og vori, auk sérstaks dags fyrir hlutastarfsmenn þar sem rýnt er í starfsárið og rætt um umbætur.

Frístundadeild sér um símenntunaráætlun, bókun fræðsluerinda og veitir forstöðumönnum fræðsluefni fyrir félagsmiðstöðvar, Hrafninn og Molann. Forstöðumenn taka þátt í vinnuhópum tengdum aðgerðaráætlun menntastefnu, sem styrkir innleiðingu stefnunnar í daglegt starf.

Áhersla er lögð á góða vinnustaðamenningu og vellíðan starfsmanna. Á hverju hausti eru starfsmenn boðnir velkomnir með kynningu á áherslum og hópefli. Árlega er boðið upp á starfsmannasamtal um líðan og starfsþróun, auk vinnustaðargreiningar hjá mannauðsdeild. Ef þörf krefur er boðið upp á umhyggjusamtal til að finna lausnir og fylgja þeim eftir.

Virðingarfyllst,
Victor Berg Guðmundsson
Deildarstjóri
Frístundadeildar